

IWC-ip 68-ississaanik kiumoortumik ataatsimiinnera

Allaffeqarfik/Head Office:
Aqqusinersuaq 31, 1. Sal
P.O. Box 386
3900 Nuuk

Tlf.: +299 32 24 22
Fax: +299 32 57 15

Email: knapk@knapk.gl
Homepage: www.knapk.gl

Ulloq 17. oktober 2022
J.nr. 19.06.00

KNAPK-miit IWC-ip 68-issaanik ukiumoortumik ataatsimiinnerani Portorozimi Sloveniami pisumi oqaaseqaatai.

KNAPK-miit Nunat Tamalaat Arfanniarnermut Ataatsimiititaliarsuat IWC qutsavigerusuppaat ataatsimiititaliarsuarmi alaatsinaatsutut inissimalernissatsinnut akuersimmat.

KNAPK-p Kalaallit Nunaanni aalisartut piniartullu sinnerlugit kattuffittut ukiut 69-it sinnerlugit ingerlavooq, aammalu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu kattuffiit siammasinnerpaartaralugu, aammalu Kalaallit Nunaanni inoqarfinni amerlanerpaani immikkoortortaqarluni.

KNAPK aalisartut piniartullu aalisarsinnaanermut piniarsinnaanermullu pisinnaatitaaffiisa qulakkeerniarlugit sulivoq. Kattuffimmiit pisinnaatitaaffiit taakku qulakkeerniarlugit oqalliffinni kattuffinnilu tamani suliniuteqarpoq.

Kiffaanngissuseqarnissamut, naammaginartumik inuuneqarnissamut, isertitaqarnissamut inuuniarnikkullu atugaqarnissaq

Nunani tamalaani inuit pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersakkami inuit kiffaanngissuseqarnissamut, naammaginartumik inuuneqarnissamut, isertitaqarnissamut aammalu inuuniarnikkut pitsasumik inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarput.

Nerisaqarnissamut aamma naammaginartumik nerisassaqarnissarput aamma taamaappoq.

Nunap inuiisa IWC-mi suliassaqarfinni tamani oqaaseqarsinnaanerat sinnisoqarnissaallu pisiaqarpoq. Nunap inuii suut tamaasa sioqqullugit akuutinnejartariaqarput.

Pisinnaatitaaffiit tamakku innarlerneqarsinnaanngitsut allassimasuutiginissaat naammanngilaq. IWC-ip pisinnaatitaaffiit tamakku timitalernissaat aamma suleqataaffigisariaqalerpaat. Ataatsimiititaliarsuup sulinerani ilisimasavut misilitakkavullu atorusuppavut.

Taamatut pisinnaatitaaffiit ataqqineqanngippata, taava isumaliutigisariaqarparput kissaattita piumasaqaatittalu IWC-mit tusaaneqarnissaat anguniarlugu. Oqariartuutitta tusaaneqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Periutsit pitsaanersaat tassaasariaqarpoq inuit pisinnaatitaaffiisa eqquutsinneqarnissaat. KNAPK-miit siunnersuutigaarput nunap inuiisa pisinnaatitaaffii qulakkeerniarlugit suleqatigiissitanut, ataatsimiititalianut ataatsimiititaliarsuarmilu tamakku ataqqineqarnissaat anguniarlugu immikkut eqqumaffigineqassasut.

Atuisut ilisimasaat taakkulu sulinermi najoqqutarineqartunut akuutinnejarnissaat
KNAPK-p ilaasortai tassaapput inuunermi ilarujussua pinngortitami avatangiisimilu inuusut, taamaattumik taakku ilisimasaat misilittagaallu annertoorujussuupput. Uumassusilerineq kisiat eqqarsaatiginagu, kisiannili pinngortitaq avatangiisillu eqqarsaatigalugit. Aamma taamaappoq silaannaap allanggoriartornera, tassami sunniutit ilaasortatta nammineerlutik aqquaartorlugit inuupput.

Imarmiut miluumasut pillugit ilisimatuussutsikkut misissuiffigineqarnerat annertuumik eq-qumaffigineqarpoq. Ilisimatuussutsikkut sulineq pitsaavoq. Taamaattoq puigorneqarpoq pinngortitamik avatangiisinillu atuisut misilittagaqarnerpaat ilisimasaqarnerpaallu, tassalu piniartut aalisartullu.

KNAPK-miit imani miluumasut aalisakkallu pillugit atuisut ilisimasaasa annertunerusumik akuulerterisigut ilisimasat qaffasinnerulerluttaapput. Atuisut ilisimasaasa pingaaruteqassusiit pillugu sulisoqartariaqarpoq, taamaasilluni ilisimasat atorluarneqalerlutik, tassami ilisimatuussutsikkut sulinerup aammalu qangaaniit ilisimasat akornanni oqimaaqtigiinnerusumik sulisoqarnissaa pisariaqarpoq.

Qangaaniit ilisimasat akulerutsinneqarnissaat pingaaruteqarluinnarpooq. Qangaaniit ilisimasat atorneqaleraangata ilisimatuut atuisullu akornanni paaseqatigiinneq pitsaanerulerlarpooq. Aamma susassaqartut pingartullit mininnejassanngillat.

Atuisut ilisimasaat sorpiainersut pillugit ersarissaasoqartariaqarpoq, aammalu qanoq atorluarneqarsinnaanersoq.

Pitsaanerpaamik aatsaat ingerlatsisoqalersinnaavoq atuisut, tassalu aalisartut piniartullu ilisimatuussutsikkut misissuinernut sulinermullu akuutinnejalerpata, minnerunngitsumik siunnersuisarnerit sioqqullugit.

Kiffaanngissuseqarluni, siumoortumik paasititsilluni akuersisarneq
Nunap inuui pillugit aalajangersakkami pineqarpoq suliani suliniutinilu tamani, nunap inuiinut attuumassuteqartut sioqqullugit kiffaanngissuseqarluni, siumoortumik paasititsilluni akuersisarneq pineqarpoq.

Tamanna aamma issittumi inunnut annertuumik attuumassuteqarpoq, taakkumi nunami imaaniilu pisuussutinik uumassusilinnik atuisinnaanerannut pisinnaatitaaffii kalluarneqarput. Inuit pisinnaatitaaffii ataqqineqassappata, taava inuit pisinnaatitaaffii annertunerusumik eq-qumaffigineqalerteriaqarput, assersuutigalugu arfanniartarned.

Ilisimatuussutsikkut sulinermi qangaaniit ilisimasat akuutinnejassanngillat, qangaaniit ilisimasat ilisimatusarnertut akuerisaanngimmata.

Inuit pisinnaatitaaffii akuersaerneqanngippata, taava tamanna nunap inuiisa pisinnaatitaaffiinut akuerserusunnginnertut isigineqarsinnaavoq. Taamatut piumassuseqannginneq qulangsimaniarnertut taaneqarsinnaavoq, nunap inuiisa naqisimaneqarnerannut atorneqartoq. Tamanna ajorpoq.

2022-mi inuuvugut, tassanilu nunap inuui assigiinngitsorpassuarnik pisinnaatitaaffeqarput, taakkulu naalakkersuisuisa qulakkeerniarlugit suliniartussaapput. Isumaliutersuutit timita-

qanngitsut imminerminik naammangillat. Pissutsit imaammata nunap inuiisa pisinnaati-taaffii ataqqineqanngitsut, soorlu nunap inuiinut eqquuttumik pisassisarneq eqqarsaatiga-lugu.

Nunani tamalaani kattuffissuarni nunarput namminiussisoqartariaqarpoq

Ukiuni 43-ni namminersorneruneq namminersorlunilu ingerlatsineq atuukkaluartoq suli Kalaallit Nunaat Danmarkimiit qulangersimaneqarpoq, naak namminersorneq qangali eqquneqareeraluartoq.

Kalaallit Nunaat suli Nunani Tamalaani Arfanniarnermut Ataatsimiitaliajarsuarmi suli namminersaminik sinniisoqanngilaq, naak ukiorpassuarni nammineq isumaqatigiissuteqarsinna-nerput atuutilereernikuugaluartoq.

Aalisarneq piniarnerlu pillugit oqartussaaffik qangali eqqunneqareernikuuvvoq. Taamaammat Kalaallit Nunaat namminersaminik sinniisoqartariaqarpoq. Kalaallit Nunaat namminersaminik inatsisartoqarpoq. Kalaallit Nunaat namminersaminik naalakkersuisoqarpoq aqutsisunik. Kalaallit Nunaat aalisarneq piniarnerlu pillugit oqartussaaffeqarpoq.

Nunani Tamalaani Arfanniarnermut Ataatsimiitaliajarsuarmi aammalu nunani tamalaani oqalittarfinni allani Kalaallit Nunaat Danmarkip aallartitaasa ataanni inissismavoq. Naak Danmark nuna arfanniaartuunngikkaluartoq. Naak Danmark EU-mut ilaasortaagaluartoq, tassanilu nunnatta arfanniarnermut soqutigisai akerlilersorneqartarlutik.

Taamatut oqariartuutit ullutsinnut naapertuutinngillat, tulluartuunatillu.

Kalaallit Nunaat namminersamik aalajangersaanissamut pisinnaatitaaffeqarpat, tamanna aamma atorluarneqartariaqarpoq. Taamaatumik Kalaallit Nunaat namminersaminik sinniisoqartariaqarpoq.

Kalaallit Nunaat namminersaminik oqarsinnaanngikkuni, tamanna Danmarkip tungaaniit qulangersimaniarnertut isigineqartariaqarpoq. Qangarsuarli nunasiaateqarneq atorunnaarnikuuvvoq. Maannakkut oqaluttuarisaanermi kanngunartuliat amiakkorsui piiarneqartariqarput, taamaatumik nunarput namminersamik sinniisoqartariaqarpoq oqaaseqarsinnaasariaqarlunilu.

KNAPK IWC-mi akuulluni suleqataarusuppoq

KNAPK IWC-mi alaatsinaatsutut inissismalerpoq, tassanilu taamatut periarfissinneqarner-put qujassutigaarput.

Nunap inuiisa pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaat pillugu sallersaalluta suleqataassaa-gut, taakkulu IWC-miit aamma ataqqineqartariaqarput.

Nunatta soqutigisai pillugit sunniuteqarniarluta suliniarpugut, taamaattoq Issittumi Inuit soqutigisaat pillugit aamma suliniarpugut. Nunap inuii allaneersut, ilaatigut inuussutissarsior-nerminni, aningaasarsiornerminni kulturiminni arfanniarnermik ilaatigut isumalluuteqartut aamma sinnerlugit suliniarpugut.

Uumassusilinnik isumalluuteqarneq piujuartitsinermik toqqammaveqartoq

Aalisartut piniartullu ukiuni untrilinni arfanniarnermik misilittagallit sinnerlugit sulivugut. Arfanniarneq ukiuni tusindilikkaani inuit Kalaallit Nunaanni Issittumilu inuunerminni atugaa-voq. Tassani kingornuttakkat pisinnaatitaaffiillu taamaatumik KNAPK-miit pingaaruteqart-

tut isigineqarput, tassanilu arfanniarnermi qangaaniit ilisimasat inuussutissarsiornerullu oqaasinngortinneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Pinngortitaq uumasuilu eriagivavut, tassanilu uumassusilinnik isumaluuteqarnermi nungusaataanngitsumik atuineq qitiuvoq. Piujuartitsinermik toqqammaveqarluni pisuussutinik uumassusilinnik atuineq Qaanaap eqqaani Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit 1917-mi naqitanngorlugu aalajangersarpaat sumi, qaqugukkut minnerunngitsumik qanoq piniartoqartassneroq.

Piujuartitsinermik toqqammaveqarluni pisuussutinik atuinermi suugaluartumi eqqarsartaa-seq imaappoq sapinngisamik suut tamarmik atorluarneqarnissaat. Tamanna uumasunut tamanut aalisakkanullu atuuppoq.

Siunissami arfattassanik siunnersuisarneq eqqarsaatigalugu

Arfanniarneq pillugu KNAPK-p ilisimasani misilitakkani lu neqeroorutigerusuppi. Kattufifik piniarnermut annertuumik ilisimasaqarpoq, tamannalu ullutsinni annertuumik amigaa-taasoq malunnarpoq.

Qangaaniit ilisimasat toqqammavigalugit piniartut oqaloqatigineqartarneranni taakku ilisimasaat ilisimatuussutsikkut sulinermut, IWC-ip ilisimatuussutsikkut ataatsimiitalianiit inger-lanneqartumut, tapertaliullugit sulisoqartariaqarpoq.

KNAPK-p tunniussinnaasai tassaapput isinnittaaseq alla, isumarpot naapertorlugu IWC-ip si-unissaanut pingaaruteqartoq. Pitsaasumik suleqatigiinnissamut aggersaavugut, tassani naapeqatigiinneq, akuutitsineq aammalu ilisimatuussutsikkut qangaaniillu ilisimasat akornanni naapertuuttumik paarlaasseqatigittarneq pineqarluni.

Qangaaniit ilisimasat ilanngullugit IWC-mi sulisoqalerpat ataatsimiitaliarsuaq nakuarujus-suussaaq, tassami oqaluttuarisaanermi, qangaaniit ilisimasanik aamma pingartitanik toqqammaveqarluni suligatta ilisimasaqarlatalu, taakkulu aatsaat pissarsiarineqarsinnaapput siulitta ilisimasaat uagutsinnut tunniunneqarsimasut toqqammaviggalugit misilittagaqalerfigisimasavut.

Siunissami arfassanik pisassiisoqarnissaa

KNAPK-miit upperilluinnarparput IWC-ip nunap inuiisa pisinnaatitaaffii qulakeerniarlugit pi-sussaaffimminik equuutsitsiumaartoq.

Tamatumunnga aamma atuuppoq arfattassat, tassani Kalaallit Nunaata pisassai KNAPK-miit inooqataaffigisinnaavavut.

Nikkulaat Jeremiassen
Siulittaasoq